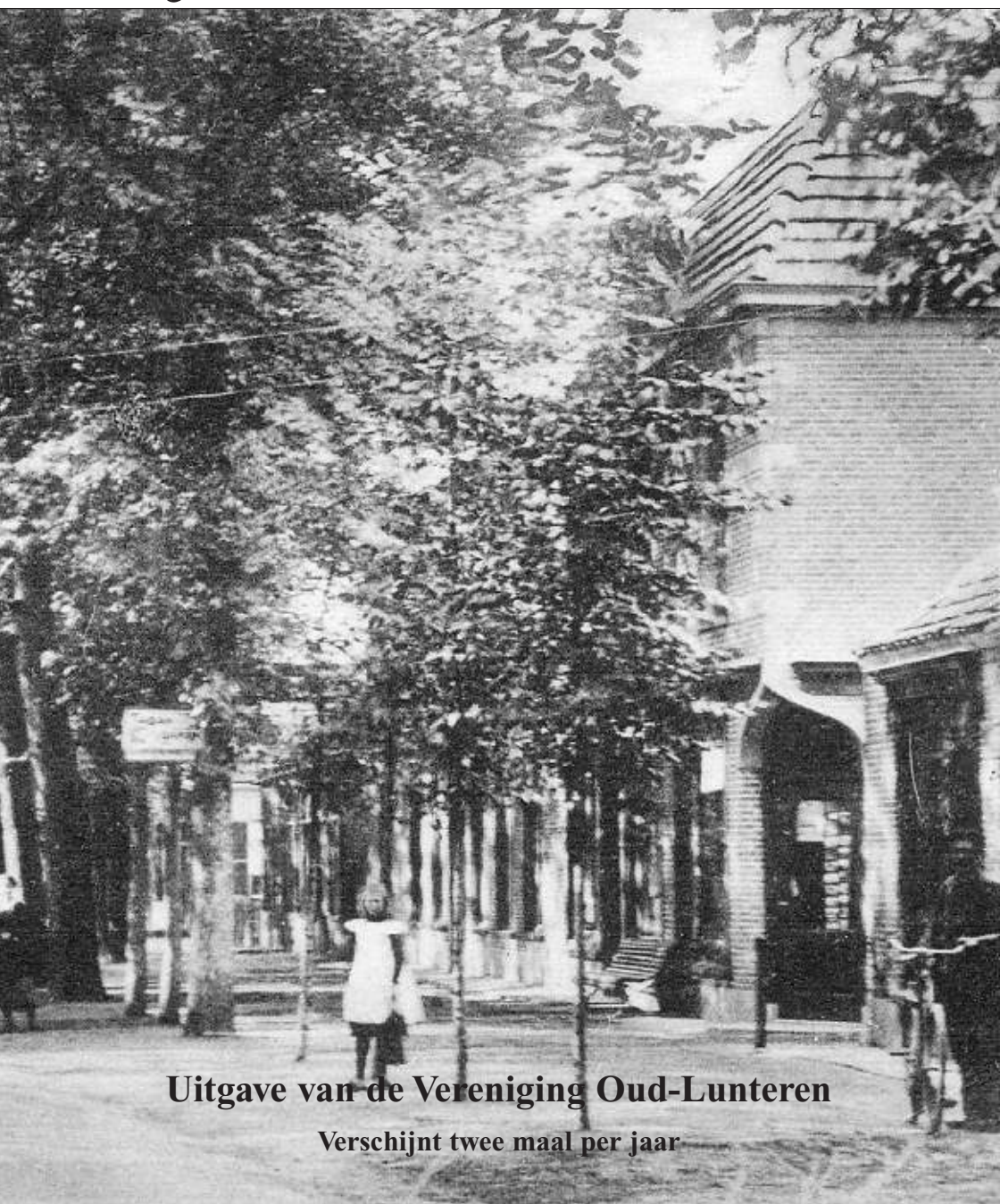
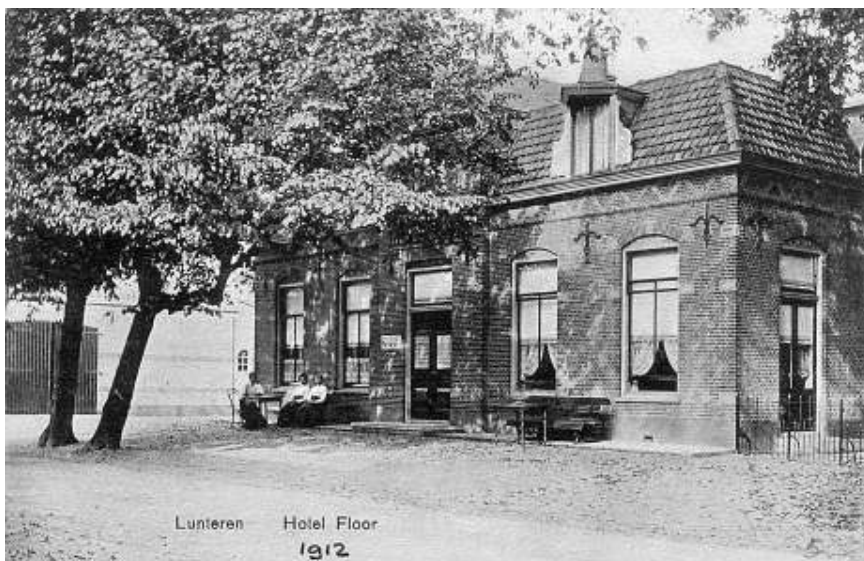

BIJ DE AMSE POMP

Uitgave van de Vereniging Oud-Lunteren

Verschiјnt twee maal per jaar

Hotel Floor

AL 200 JAAR

EEN BEGRIP

BRUILOFTEN

PARTIJEN

BIJ DE AMSE POMP

Uitgave van de
Vereniging Oud-Lunteren
Verschijnt twee maal per jaar.
ISSN: 1384-9131

Redactie: J. Langeveld
H. van den Brink
G. van Harn
Druk: Drukkerij AMV

Bestuur:

J. F. H. van Ravenswaaij (Voorzitter)

Van den Hamlaan 6	6741 DN Lunteren	Tel. 0318-485561
Secretaris	Vacature	

C. F. den Boer (Penningmeester)

p.a. Dorpsstraat 55	6741 AB Lunteren	Tel. 0318-486254
---------------------	------------------	------------------

G. van Koesveld (Bestuurslid)

Stationsstraat 39	6741 DH Lunteren	Tel. 0318-484497
Bestuurslid	Vacature	

L. E. Hazeleger (Bestuurslid)

Oude Arnhemseweg 63	6741 EG Lunteren	Tel. 0318-483686
---------------------	------------------	------------------

Ledenadministratie

p.a. Dorpsstraat 55	6741 AB Lunteren	Tel. 0318-486254
---------------------	------------------	------------------

Bankrekening IBAN: NL19RABO0337501416

Expositieruimte: Dorpsstraat 55, 6741 AB Lunteren, tel. 0318-486254

E-mailadres: museum@oudlunteren.nl

Financiële administratie: Spelt Financiële Adviseurs B.V., tel. 0318-693391

Website: www.oudlunteren.nl www.lunteren.com

Correspondentieadres:

Secretariaat Vereniging Oud-Lunteren, Dorpsstraat 55, 6741 AB Lunteren

Openingstijden Museum:

Het gehele jaar door van dinsdag t/m zaterdag van 13.30 - 16.30 uur.

Bezoek op andere tijden in overleg.

Toegangsprijs: € 2,--

Leden van de Vereniging Oud-Lunteren en jongeren tot 18 jaar gratis toegang.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de Vereniging Oud-Lunteren.

Veel waardering voor de exposities van ons Museum Lunteren

Heel goed u allen te kunnen melden dat we veel waardering krijgen voor de exposities! In het gastenboek staan lovende woorden en het bezoekersaantal neemt gestaag toe.

Het zal u opgevallen zijn dat we inmiddels niet meer spreken over Museum Oud Lunteren maar over Museum Lunteren. De reden hiervoor is dat het museum nog te veel de associatie oproep van een oudheidkamer, terwijl we inmiddels groeien naar een volwassen museum. Het oudheidkamer gebeuren is nog steeds aanwezig; de sfeerkamer voor in het oude gedeelte, maar er is veel meer!

We hebben inmiddels de gemeente verzocht ook de bewegwijzering in het dorp aan te passen.

Door niet alleen op historisch Lunteren gerichte exposities te organiseren, komt er een breder publiek als bezoeker. Het zou naar verloop van tijd ook gedaan zijn met onderwerpen voor wisselexposities, wanneer die zich zouden beperken tot alleen de geschiedenis van Lunteren.

Mede door deze beleidsverandering zit het museum in de lift. We zijn er nog niet, ook de komende jaren mag er nog flink nagedacht en gebouwd worden. Het blijft een opgave/uitdaging om goede onderwerpen te bedenken voor de tentoonstellingen en er dan een goede invulling aan te geven. U bent als leden uitgenodigd suggesties te doen voor onderwerpen.

De ambitie is: op weg naar een regionaal Museum Lunteren!

De Vereniging Oud Lunteren blijft uiteraard de rechtspersoon van het Museum Lunteren. Binnen de vereniging vindt het historisch onderzoek plaats dat naast input voor exposities ook weerslag vindt in Bij de Amse Pomp. Hierbij verricht Henk van den Brink nog steeds buitengewoon goed en veel werk.

Er is een begin gemaakt met het denken over een aanbouw aan het museum. Zoals bekend moet hier een nieuwe vleugel komen aan ons museum. Lisette Pelsers directeur van het Kröller-Muller Museum in Otterlo is bereid een presentatie te houden op onze komende ledenvergadering op 17 mei. Zij zal ingaan op het verleden, heden en de toekomst van het museum. Lisette Pelsers is sinds vier jaar directeur van het Kröller-Muller Museum en heeft sinds haar aantreden gezorgd voor een groeiend bezoekersaantal. Voor verdere informatie zie blz. 36 van deze Amse Pomp.

Het bestuur is benaderd door zowel het st. bestuur van het LBB en het Koepelbestuur om na te denken om invulling te geven aan de bovenver-

dieping van de Koepel. Het Koepelbestuur wil daar met ons over van gedachten wisselen. Museum Lunteren zou dan over een dependance beschikken.

Komende exposities zijn: Iconen van onze dorpsgenoot Henk Roersma, Sporen in het landschap, kunstenaars van weleer.

Wij hopen dat u kunt instemmen met de voordracht voor secretaris van het bestuur in de persoon van Sofia Feenstra. Zij is zeer actief binnen onze vereniging en heeft veel ervaring op het gebied van secretariële werkzaamheden.

Namens het bestuur, **Jaap van Ravenswaaij**

Lunterse schilderkunst: Anthony Beek

Het pand waar café 't Klompje en grillroom-pizzeria Cleopatra gevestigd waren (Dorpsstraat 58-60) is inmiddels tegen de vlakte gegaan. Een aantal van u zal waarschijnlijk nog wel weten dat hier vroeger de Boerenleenbank gevestigd was, maar wie weet nog dat hier drie armenhuisjes stonden waarin in 1939 het “Anthony Beek-museum” gevestigd was?

Geboorte en gezin

Anthonie Beek werd in 1869 te Edam aan de Keizersgracht geboren. Zijn vader, die ook Anthonie heette, was broodbakker van beroep en gehuwd met Johanna Maria Krumpelman. De kleine Anthonie was het tiende kind in een gezin van twaalf. Twee van zijn broers kozen later voor het bakkersvak. Anthonie en zijn jongere broer Bernard interesseerden zich meer voor de schilderkunst. Later, toen hun zuster Frederika met de kunstschilder Hendrik Weegewijs trouwde, kregen de broers er ook nog een schilderende zwager bij.

Opleiding

De eerste lessen in het kunstschilderen genoot Anthonie te Amsterdam, waarna hij zijn opleiding onder meer vervolgde aan de Academie voor Beeldende Kunsten te Parijs. Zijn eerste doeken werden ontdekt door de Nederlandse kunstschilder D.B. Nanninga, die hem introduceerde bij de kunsthandel van Meijer W. Goudekot te Amsterdam. De jonge kunstenaar ging vervolgens voor deze internationaal actieve firma schilderen. Een

specialiteit van Anthonie was het vertolken van de kleuren van oude meesters als Rembrandt en Gerard Dou.

Kunstvereniging Gerard Dou

Op 14 Augustus 1892 richtte Anthonie, samen met zijn latere echtgenote Alice Dow Engley, de “Kunstvereniging Gerard Dou” op. Het doel van de vereniging was “alles te doen wat mogelijk was om de schilderkunst in de ruimsten zin van het woord in goede banen te leiden en te bevorderen.” Ze wilden dit bereiken door het houden van doorlopende exposities aan boord van het kunstschip “Gerard Dou”, waarmee ze in binnen en buitenland veel succes hadden. Aan de exposities namen schilders van reputatie deel, onder wie de beroemde Thérèse Schwartze, Lizzy Ansingh, Arthur Briët en W.A. Knip. Maar er waren ook werken te vinden van Anthonies broer Bernard Beek en zwager Hendrik Weegewijs. Later zou Anthonie, en dus ook de kunstvereniging, naar Blaricum verhuizen.

Huwelijksperikelen

In 1899 trad Anthonie, die omstreeks die tijd zijn naam als “Anthony” ging schrijven, in het huwelijk met de bekende Amerikaanse aquarelliste Alice Dow Engley. Uit het huwelijk werd in 1904 een zoon geboren: Anthonij Frederic. Hoe lang het huwelijk duurde is niet bekend. In 1906 werd in een krantenartikel vermeld dat zijn echtgenote zich weer in Amerika bevond. Later zou Anthony verklaren dat zijn eerste echtgenote overleden was, maar wie tegenwoordig het internet raadpleegt komt er al snel achter dat ze pas in 1951 gestorven is.

In januari 1930 trouwde Anthony met de kunstschilderes Henriette Maria Teijssen. Zij was eerder gehuwd geweest met de fotograaf Johan Hendricus Holm. Erg lang duurde de echtverbinding niet, want een aantal maanden later werd Anthony gedagvaard omdat zijn vrouw van hem wilde scheiden. Een jaar later werd het huwelijk weer ontbonden.

Boven het station te Lunteren

In september 1933 verhuisde Anthony van Blaricum naar Ede, waar hij tussen Ede en Lunteren aan de Lunterseweg op het huidige nummer 69 woonde. Twee jaar later vertrok hij naar Bennekom waar hij onder andere aan de Edeseweg en de Bakkerstraat een onderkomen had.

In het voorjaar van 1937 vertrok hij naar Lunteren waar hij op de ruime bovenverdieping van het station zijn “Kunstvereniging Gerard Dou” vestigde. Op de doorlopende expositie waren onder andere werken te zien van de oud-Lunteraan Alex Takx uit Arnhem; de bekende portretschilder

res mevr. Ruijs-Tydeman, mevr. De Graaf uit Arnhem, mej. M. Ottenhof uit Den Haag, De Waal uit Bennekom en De Rooij uit Ede. Naast schilderijen van de meester zelf hingen er ook werken van zijn Lunterse leerlingen Tolsma en Klaassen.

Bij het 45-jarig bestaan van de kunstvereniging op 14 augustus 1937 kreeg Anthony een serenade van de muziekverenigingen “Oefening Baart Kunst” uit Bennekom en van “Kunst na Arbeid”.

Lunteren als bekend schildersoord en kunstcentrum

Anthony had het plan de bovenverdieping van het station voor één jaar te huren. Daarna hoopte hij zover gevorderd te zijn dat hij in Lunteren een eigen museum zou kunnen beginnen. Zijn oog was al gevallen op het oude pand van de familie Van Sprielt, dat dateerde uit 1621. Dit oude pand, dat tegenover Hotel Floor gelegen was, zou aangekocht worden door de heer De Waal uit Bennekom, die de kunstvereniging een warm hart toedroeg. Het huis en de bijbehorende schuur zouden dan worden gerestaureerd, zodat ze weer in de toestand zouden komen, zoals bij de bouw in 1621.

Achter het oude pand van Van Sprielt maakte Anthony Beek dit schilderij.

(Collectie: H. van de Kaa)

Hier zou dan een blijvend museum worden ondergebracht met van alles wat op de Veluwe betrekking had en er zouden doorlopende schilderijen-exposities gehouden worden.

In een interview met de Edesche Courant verklaarde Anthony: “Aan Lunteren is de eer te beurt gevallen de zetel te worden van deze kunstvereniging, die trachten zal over enige tijd van onze pensionplaats een bekend schildersoord en dus een bekend kunstcentrum te maken.”

Het nieuwe kunstcentrum zou, volgens Anthony, wellicht helpen de naam van Lunteren nog verder uit te dragen. Helaas zou er van dit grootse plan, waarschijnlijk wegens geldgebrek, niets terecht komen.

Kerstfeest voor de armen

Op 25 en 26 december 1938 gaf Anthony een Kerstfeest op de bovenverdieping van het station waar iedereen van harte welkom was en waarbij hij giften uitdeelde aan de arme medemens.

Hij zette hiermee de traditie voort die zijn eerste echtgenote jaren geleden had ingesteld. In het begin werd alles uit eigen middelen betaald, maar inmiddels was dat anders en deed Anthony via de krant een oproep aan iedereen om mee te helpen.

Het Kerstfeest werd een groot succes. Van vele kanten waren kleding en etenswaren binnengekomen die op beide kerstdagen werden uitgedeeld aan hen die dat goed konden gebruiken. Onder begeleiding van orgelmuziek werd er gezongen en bij de mooi versierde kerstboom werd het kerstverhaal verteld aan de aanwezige kinderen, die ook nog wat lekkers mee naar huis kregen.

Het Anthony Beek-Museum

Nadat de plannen voor het grote museum tegenover Hotel Floor in de prullenbak waren beland, had Anthony zijn oog laten vallen op de drie armenhuisjes in de Dorpsstraat. Hij had de Anthony Beek-stichting opgericht en had wekenlang van 's ochtends vroeg tot 's avonds laat gewerkt aan het opknappen van de oude huisjes. Donderdag 13 juli 1939 was het dan eindelijk zover. De deur van het “Anthony Beek-Museum”, waar Anthony zolang van gedroomd had, ging eindelijk open. Het oude interieur, dat met vele antieke spullen was ingericht, deed aan vroeger denken en deed dienst als expositieruimte voor oude en nieuwe schilderijen.

Aan het eind van het jaar deed Anthony weer een oproep om giften voor de armen af te staan. Het Kerstfeest, dat nu in het museum gehouden werd, was opnieuw een groot succes.

Door het uitbreken van de oorlog nam het bezoekersaantal van het muse-

*Anthony Beek bij de deur van het “Anthonie Beek-Museum” in 1939. De ijsco-
man verkoopt ijsjes aan de bezoekers. (Fotocollectie: H. van de Kaa)*

*Anthony Beek, staande aan
de achterzijde van het
museum.
(Fotocoll.: H. van de Kaa)*

um echter drastisch af en het voortbestaan werd ernstig bedreigd. Anthony wist Martinus Termaten zover te krijgen om een antiekwinkel te beginnen in het museum, omdat de opbrengst van de verkoop van schilderijen niet voldoende was om het hoofd boven water te houden. Ook deed hij nog een oproep in de Edesche Courant om pension gasten te trekken, maar het mocht niet meer baten. In een kort berichtje in de krant van zaterdag 31 augustus 1940 werd melding gemaakt van de definitieve sluiting. Anthony hoopte nog dat het museum overgenomen zou worden en hij als directeur aangesteld zou worden, maar het zou slechts ijdele hoop zijn.

Derde huwelijk en overlijden

Op 3 augustus 1946 trad Anthony voor de derde keer in het huwelijk, nu met Albertine Honorine Fehr. Ze woonden eerst aan de Oude Arnhemseweg en later aan de Veenweg.

Op dinsdag 4 december 1951 overleed Anthony Beek op de leeftijd van 81 jaar. Drie dagen later werd hij begraven op de algemene begraafplaats te Lunteren.

Wie de Edesche Courant uit die tijd doorbladert vindt geen groot artikel dat de Lunterse kunstenaar is overleden; zelfs geen In Memoriam. Bij de familieberichten maakt slechts een kleine advertentie melding van het overlijden van Anthony Beek. De Lunterse kunstenaar, die zijn best gedaan had om van Lunteren een bekend kunstcentrum te maken was in alle stilte heengegaan.

Henk van den Brink

Bronnen:

Gemeentearchief Ede: Reconstructie Bevolkingsregister

Leeuwarder Courant, 6 December 1906; Het Vaderland, 22 Oktober 1930

Edesche Courant, 9 Sept. 1933; 8 Sept. 1937; 24 Dec. 1938; 31 Dec. 1938; 15 Juli 1939; 28 Okt. 1939; 20 Dec. 1939; 23 Dec. 1939; 24 Juli 1940; 31 Aug. 1940; 8 Dec. 1951.

Internet: <http://www.walkatearchief.nl/>; <https://www.wiewaswie.nl/>; <https://familysearch.org>

Sursum Corda's kinderkoor en hun kinderoperettes

Een musical is te beschouwen als een moderne vorm van de operette. Licht verteerbaar muzikaal vermaak, en immens populair.

En een speciale vorm van de operette was de kinderoperette. Inmiddels een vrijwel uitgestorven muziekvorm.

Toch zijn ze ook enorm populair geweest. Veel zangverenigingen hadden ook een kinder- of jeugdkoor. En er waren veel “kinderoperette-verenigingen”. De speeltuinvereniging “Vooruit” in Ede-Zuid voerde ze ook op.

Kinderkoor zangvereniging “Sursum Corda” - 1946.

Omdat ook in de klas veel gezongen werd (een “meester” of “juf” had op de “Kweekschool” ook altijd zangles gehad, en een instrument leren bespelen) waren er ook scholen waar de uitvoering van kinderoperettes op het programma stonden. Een variant daarop werd verzorgd door de Edese gezusters Baljet: de een had een muziekschool, de andere was onderwijzeres. En één-en-één is twee. En ook het meisjeskoor van de Edese zangvereniging “Excelsior” verzorgde voorstellingen.

Ook in Lunteren zijn, na de 2e Wereldoorlog, kinderoperettes tot klinken gebracht. De zangvereniging Sursum Corda had ook een kinderkoor. Jong geleerd is immers oud gedaan, zo werd de aanwas van nieuwe zangers voor het “grote koor” gestimuleerd. En (waarschijnlijk ten koste van

enige opgetrokken wenkbrauwen over dat wereldse gedoe) dat kinderkoor voerde óók kinderoperettes op. Coby Ras-van der Mheen, de jongste dochter van “de smid uit het Nederwoud”, Hendrik van der Mheen, vertelde dat zij na de oorlog lid was van het kinderkoor van Sursum Corda.

Op de foto op de vorige pagina uit 1946 zien we dit kinderkoor. Het meisje in het midden van de voorste rij, met het brilletje, is Coby. Zij heeft meegezongen in de kinderoperette “Repelsteeltje”. Het verhaal is gebaseerd op een sprookje van Grimm.

Coby zat toen op de school in de Achterstraat, in de klas van “Juf”

Hindelopen. Ze was 11 jaar, en één van de kinderen die, als kabouters verkleed, het koor vormden. De uitvoering was in de zaal van Floor, en het koor en de solisten werden op piano begeleid door juffrouw Hindelopen. De dirigent was de heer Sleddering.

In Repelsteeltje treden een koning en een koningin voor het voetlicht. Die prins was destijds Joop Corts, zoon van een Lunterse bakker, terwijl de koningin gespeeld werd door Bettie de Boer.

De hoofdpersoon, Repelsteeltje, was een rol van Bep Wolf.

Coby van der Mheen verwees mij naar mevrouw Assenbergh. Die had, zo vertelde zij, ook meegezongen in de kinderoperettes, en was inderdaad daarna lid van het “grote koor” geworden.

Mevrouw Assenbergh was zo vriendelijk mij te ontvangen. Zij vertelde dat zij in nog een andere kinderoperette had meegedaan. Dat was “Goudmuiltje”.

Zij bezit ook nog foto's van de uitvoeringen. Die mochten met haar welwillende instemming bij dit artikel geplaatst worden.

Als u zichzelf of anderen herkent op de foto's zou het leuk zijn als u dat liet weten aan de Vereniging Oud-Lunteren.

Opvoering kinderoperette “Repelsteeltje” - Zaal Floor, Lunteren - 1951.

Jan Kijlstra - 2016

Opvoering kinderoperette "Repelsteeltje" - Zaal Floor, Lunteren - 1950.

Uitvoering kinderoperette Goudmuiltje- Zaal Floor - 1951.

Wouter Jongbloed (deel 2)

Een opvallend detail in dit hele verhaal is, dat Wouter op of vlak na 7 december een brief naar huis stuurt. Deze brief is niet bewaard gebleven, het antwoord van zijn ouders wel. Ik noem dit opvallend, omdat de situatie in zijn 'Indische periode' precies omgekeerd was: al Wouts brieven zijn er nog, die uit Lunteren zijn niet bewaard. Ik laat de brieven hieronder volgen:

Brief van oma aan Wout

Lunteren 19-12-44

Lieve Wout!

O jongen wat waren wij blij dat we eindelijk wat van je hoorde. Leni kwam ons 's middags vertellen dat ze van jou een brief had gehad. Toen is vader naar het postkant. gegaan, en daar was Naatje direct bereid, alle door te zien. En jawel helemaal onderop een brief van jou. Dat was een feest!

Vader leed er ook zo onder jongen, nu is hij weer helemaal opgemontert. Rijk houdt zich ook heel goed, daar waren wij soms zoo bang voor, dat zijn hoofd het niet zou kunnen verwerken¹⁾, doch hij is flink. Wel zei hij verleden week Geen minuut van de dag gaat voorbij of ik mis Wout. Dat is bij ons alle het geval, 's nachts en overdag, altijd zijn onze gedachten om je heen jongen.

Zondag voor een week speelde Truida in de slaapkamer een paar psalmen²⁾, onder andere ook (Ruwe stormen mogen woeden) ineens beginnen Pouwtje en Henk toch te huilen, ze moesten naar Wout.

Dat was ook die vrijdagavond toen jullie weg zijn gegaan, overdag ging het nogal met de jongetjes, maar 's avonds wouden ze maar steeds de jassen aan en naar jullie toe. Hoe hopen wij dat de oorlog toch eens mocht eindigen.

Verder gaat hier alles nog goed. Vader is als altijd erg druk, hoewel hij veel dingen niet meer kan doen. De zuurstof raakt op, en weinig of geen stroom. Wim komt nog al eens praten. Jan en Henk en Tol en twee jongens van Brouwer werken ook bij de Organi.O.T.³⁾. Wij zien hier gedurig de VI

¹⁾ Rijk was net hersteld van hersenvliesontsteking en had nog steeds veel last van hoofdpijn en vermoeidheid.

²⁾ In de slaapkamer stond een harmonium (traporgel) en tante Truus speelde daar soms op.

³⁾ Organi O.T.: Oma bedoelt de O.T.: Organisation Todt

overgaan. En jongen zij zijn eng. Blij dat je zulk net gezelschap heb. Blijf op den Heer vertrouwen Wout, 't is de eenig ware kracht in dit leven, dat word je in tijden als deze gewaar, zonder dat is het leed bijna niet te dragen.

Nu wil Truida proberen om je zelf het pak te brengen, waar je om gevraagd heb, ze gaat dan over Velp en blijft daar een nacht over. Wat denk je, zou dat gaan? Ze denken hier van wel. Nu eindig ik jongen want alle willen wat aan je schrijven.

In gedachte stevig gekust van je zo innig liefh moeder.

Halo Wout.

Ik heb een nieuwe bokkenwagen gekregen. Waar één bok voor kan staan en twee. Niek is ziek geweest, en is al weer beter, en eet weer goed. Driekus⁴⁾ heeft een driewielige kar. Doortje heeft 6 jonge hondjes. Ik vind het fijn dat je werkt. En ik hoop dat je gauw thuis mag komen. Een stevige poot van je broer Henk.

Hallo Wout

Hier roept Pouw met z'n laatste nieuws. Ik help in de smederij. Vader werkt voor de centrale keuken, en vader heeft er een man bij. En die man heet Veldhuizen. Van Kranne hebben ze een bakkewagen. Wat ben ik blij Wout dat we een brief van je gehad hebben.

En wat is dat fijn dat je werkt. En we gaan nog steeds niet naar school. En Rijk en Henkie en Pouw, zitten elken avond met de Mekanodoos te bouwen. Ik hoop dat je weer gauw terugkomen mag.

Ernstige poot van je broer Pouw.

Nog een paar woorden van mij Wout. Als ik bij je pak een zak met melkpoeder bij doe, kun je daar pap van koken. Aanmaken met water en als het kookt de met water aangemaakte poeder er door doen, een flinke kom op één liter. Ik zal er dan ook nog tarwebloem bij doen dan kun je pap koken. Ook een flinke kom vol meel op één l. melk. Ook de bloem aanmaken met wat water of melk tot ze zich gemakkelijk oplost in de melk en alles samen doorkoken. Nu jongen ik hoop dat we je alles kunnen doen toekomen, zoo gauw mogelijk.

En nu nog een gelukkig Kerstfeest kind, dat kan in wat voor omstandigheden men dat ook viert, toch goed wezen. Ik geloof dat, de laatste jaren het uiterlijke veel te veel op de voorgrond kwam, en de werkelijke beteke-

⁴⁾ Driekus Veldhuizen, zoon van de mulder, een buurjongen.

nis voor vele weg was. Misschien moeten we alle zoo veel mee maken, om ons weer te brengen waar wij als Christenen horen.

*Wout schrijf je nog eens gauw jongen. Nog hartelijk gekust van
je zo liefh. moeder*

*ook velen groeten van vele bekende
ook vooral van oom F. en Tante T.*

Wout wij krijgen deze artikelen niet meer, dag hoor! Ook van Juff. Braun en haar ma een kus. De suiker en de jam zijn van hun.

Brief van opa aan Wout

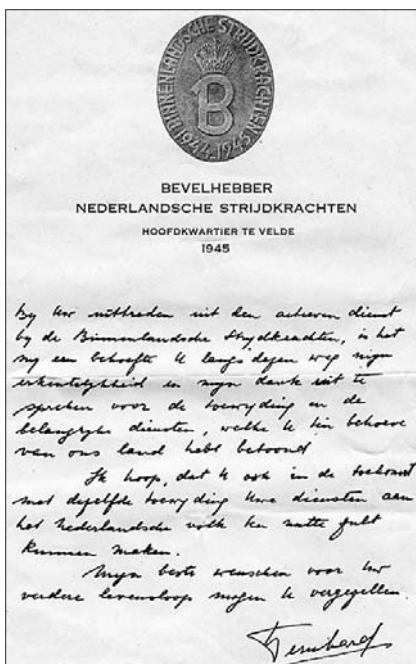
Lunteren, 19/12 '44

Beste Wout

Wat waren wij blij toen we je brief ontvingen en daaruit vernomen hebben dat je ontslagen was en tewerk gesteld ben bij de O.T. en gelukkig nog goed gezond bent. Wij hebben heel wat weken in spanning gezeten daar wij niets hoorden en ook niet konden komen. Maar nu maar hopen en zullen wij zoo spoedig mogelijk een pakje naar je toe te krijgen. En nu het nieuws hier vandaan. Met het werk gaat het nog net als altijd. Alijd maar druk, nu geen zuurstof meer, bijna nooit geen elec stroom als alleen voor de werkzaamheden voor de voedselvoorziening, al maar kachels plaatsen en achterfornuisjes aanmaken, daar hier het gas ook veranderd is van samenstellen en nu waterstofgas geworden wat niet meer gebruikt kan worden om te koken. Verder zijn het maar korte dagen dat er gewerkt word 's morgens halfnegen tot 's avonds vijf uur dan is het groote licht weer uit. Wij moeten ook pijpen maken voor een groote centrale keuken welke in de garage van Deijs komt ongeveer tien groote kookpotten. De platen voor de pijpen zijn gevorderde golfplaten van een kippenhok. Ik heb er nu een hulp bijgekregen van de evacuatiedienst het is wel geen heele smid maar het gaat best. Hoefslag is er niet veel meer een of twee paarden per week. Van het evacuatiebureau zijn ze bijna ook allemaal te werk gesteld bij de O.T. Henk, Jan en Jaap v Schuppen, twee jongens van Brouwer bij de dominee en Tolk ook. Dirk v/d Brand de koster ook. Ze zijn allemaal ondergebracht in een school te Veenendaal maar komen ook 's avonds niet thuis. Verder is hier alles nogal rustig.

Van Ome Jan⁵) uit Rotterdam hooren wij ook niets meer als de laatste brief hebben wij 4 Nov. gekregen die was van 26 Oct. daar was alles ook naar omstandigheden nog vrij goed.

Verder zijn wij alle hier gelukkig nog goed gezond en alle nog thuis. Nu nieuws is er niet veel meer en houd maar goede moed en vertrouw op God

Dankbetuigingen voor Wout van Prins Bernhard en van de geallieerden.

dan zal alles nog wel recht komen. Wij zijn erg blij dat je in goed gezelschap bent geraakt maar zullen toch nog meer verheugd zijn je weer bij ons thuis te hebben. Dus Wout goede moed en hartelijke groeten van je vader en schrijf maar weer eens spoedig terug.

Na de bevrijding ontvangt Wouter een aantal dankbetuigingen voor de diensten die hij het vaderland en de geallieerden bewezen heeft.

Als Lunteren in mei 1945 bevrijd wordt, komt Wout uiteraard weer naar huis. Het is maar de vraag of hij zin heeft om bij zijn vader in de smederij te komen werken. Bovendien heeft Rijk zich daar al een plaats ver-

⁵⁾ Ome Jan is Jan van Willegen, een vriend uit Dalem met wie opa samen in Ede gelegerd was in de periode 1914 - 1918. Op 8 juni 1921 trouwen Pouw Jongbloed en Neeltje Lagerweij evenals Jan van Willegen en Jannigje Lagerweij. Beide huwelijken worden voltrokken te Ede.

worven, tot ieders tevredenheid. Wat de reden ook moge zijn, Wout meldt zich als OVW'er (Oorlogsvrijwilliger) om het Nederlandse gezag in Indië te gaan herstellen. Daartoe meldt hij zich op de Jan van Schaffelaarkazerne in Ermelo. Hij wordt ingedeeld bij 1 - 8 R. I. (Eerste Bataljon Achtste Regiment Infanterie) het Veluwebataljon, maar eigenlijk het best bekend onder de naam De Haantjes (Het mouwembleem stelde een haantje voor, wegens de kippen en hanen van Barneveld, Veluwe)

Het mouwembleem van "De Haantjes".

Een biografie doet nooit recht aan de beschreven persoon, dat is ook hier het geval. Zeker het beschrijven van het leven van iemand die zo veelzijdig was en die zo intens geleefd heeft, houdt in dat je keuzes moet maken en dat je dus verkeerd kunt kiezen. Anderen zouden een heel ander verhaal over mijn vader kunnen schrijven. Het staat ze vrij en ik kijk er naar uit, als het gebeurt. De beste indruk van wie Wouter Jongbloed was, krijg je volgens mij, als je zijn Indische brieven leest. Deze biografie is daar een aanvulling op.

Onderzoek en verhaal door **Pouw Jongbloed Wzn**
Bewerkt door **Henk Jongbloed**

Voor deze biografie heb ik gebruik gemaakt van de volgende bronnen:

- *Mijn eigen geheugen en dat van een aantal familieleden*
- *Jongbloed, Wouter; Een Geslacht Jongbloed, Zaltbommel 1984*
- *Wal, J.O. van der; Slachtoffers van de Rozendaalse Emmapyramide, Aalten 1977 ISBN 90-70017-21-0*
- *Bakker, A.G.A. e.a; Van Ambachtsschool tot De Waard, 75 jaar naar school in de Bommelerwaard, Zaltbommel 1994*
- *Visser, G; De Haantjes in vogelvucht, Het Veluwebataljon 1-8 R.I in Indië, Franeker 2002 ISBN 90-5194-243-5*

Lunteren 50 jaar geleden (1966)

Lunteranen kregen de beschikking over nieuw gymnastieklokaal

De Lunterse jeugd heeft, na het startschot van wethouder W. Welgraven, bezit genomen van het nieuwe gymnastieklokaal aan de Reeënlaan te Lunteren. De plannen om naast de bestaande, meer dan vijftig jaar oude en veel te kleine gymnastiekzaal bij de vroegere openbare school, een nieuwe gymnastiekzaal te stichten, dateren reeds van 1956. Verschil van mening over de meest geschikte plaats en allerlei andere moeilijkheden die moesten worden overwonnen hebben tot gevolg gehad, dat eerst in 1964 de rijksgoedkeuring werd verkregen voor de bouw van een lokaal, dat aan alle moderne eisen voldoet.

Het gebouw is ontworpen door architect D. L. Landman uit Leiden en gebouwd door de firma Korver en Lustig uit Huizen. De centrale (hete-lucht) verwarming werd aangelegd door de heer H. Mosterd uit Lunteren, terwijl de toestellen werden geleverd door de N.V. Rogym uit Heelsum. De totale kosten voor grond, bouw en inrichting hebben f 328.000,- bedragen.

De Honskamp wordt bejaardencentrum

Dezer dagen heeft het bestuur van de prot. chr. stichting voor bejaardenzorg te Lunteren een voorlopig koopcontract afgesloten met de familie Dinger over de aankoop van De Honskamp aan de Dorpsstraat. Het is de bedoeling, dat op dit terrein een nieuw bejaardentehuis voor tachtig tot honderd personen gevestigd wordt, terwijl er bovendien zestien tot twintig bejaardenwoningen moeten komen.

Verwacht wordt dat het centrum rond 1969 gereed komt. Toekomstige bewoners kunnen zich nu reeds voor een plaats in het tehuis of een van de bejaardenwoningen in laten schrijven bij een van de in de stichting samenwerkende kerkeraden, namelijk van de hervormde gemeente, de gereformeerde kerk en de buitengewone wijkgemeente in wording van de hervormde kerk te Lunteren.

Feestverlichting in Lunteren

Het huwelijk van onze kroonprinses in Lunteren is geen aanleiding geweest tot groot feestgedruis. Behalve de feestmars van Kunst na Arbeid in de loop van de namiddag was er letterlijk niets te doen. Toch is dit prinselijk huwelijk de aanleiding geweest tot een feesttooi in het winkelcentrum, waar we wel even de aandacht op mogen vestigen.

Op initiatief van de plaatselijke middenstandsvereniging zijn enkele tien-

tallen zaken er toe overgegaan een permanente feestverlichting aan de voorgevel van hun pand aan te brengen. Deze verlichtingsornamenten bestaan elk uit een tiental gekleurde lampen, die als een feestboeket uitwaaieren langs de gevels. Vooral bij avond levert dit een aardig effect op, met name in de Dorpsstraat, waar de meeste zaken gevestigd zijn. Het is de bedoeling, dat deze verlichtingsornamenten het gehele jaar door intact blijven, zodat ook de toeristen er in de zomermaanden van kunnen genieten.

Lunterse muziekvereniging heeft eigen lokaal: Euterpe

Op bijzonder stijlvolle wijze heeft de Lunterse muziekvereniging Kunst na Arbeid zaterdagmiddag 7 mei haar repetitielokaal Euterpe - de vroegere woning van de gebroeders Roelofsen aan de Dorpsstraat - officieel geopend. De opening werd verricht door de heer C. G. M. van Riel, burgemeester van Angerlo en voorzitter van de Koninklijke Nederlandse federatie van harmonie- en fanfarekorpsen. De plechtigheid werd opge-
luisterd door muziek van alle zeven korpsen uit de gemeente Ede.

De aanwezige muziekkorpsen hadden tevoren een stertocht door het dorp gemaakt en stelden zich daarna op in de Dorpsstraat voor het nieuwe gebouw. Het was buitengewoon jammer, dat juist tijdens de openingsceremonie een zware regen- en onweersbui over Lunteren trok; de plechtigheid vond namelijk in de open lucht voor het gebouw plaats. Dat er ondanks de zware regen toch nog zo vele belangstellenden aanwezig waren bewijst wel, dat de Lunterse muziekvereniging nog steeds een grote plaats in het dorpsleven inneemt.

De vele belangstellenden werden verwelkomd door notaris mr. J. C. v. d. Sleesen, beschermheer van Kunst na Arbeid. Hij bood een nieuw vaandel aan ter vervanging van het oude, dat bijna 60 jaar geleden door de heer Bijsterveld aan Kunst na Arbeid werd geschonken.

Kees van de Brand sprak namens de oud-leden. Hij deed dat "op z'n Lunters", zoals hij zelf aankondigde en

Notaris mr. J. C. v. d. Sleesen, verwelkomde de vele belangstellenden.

dat is hem wel toevertrouwd. Met de aanbidding van een elektrische klok en een gift onder couvert bewees hij bovendien dat de oud-leden Kunst na Arbeid nog niet zijn vergeten.

De voorzitter van Kunst na Arbeid, de heer H. van Veldhuizen, dankte ten slotte allen, die aan de totstandkoming van dit repetitielokaal hebben meegewerkt. Brand Wolfswinkel, die zelf verscheidene jaren voorzitter van Kunst na Arbeid is geweest, bood namens de aannemers, die de woning tot repetitielokaal verbouwden, een tweetal buitenlampen aan.

Steenlegging Herv. Kerk Lunteren

Aan de Hertenlaan te Lunteren vindt zaterdag 4 juni een officiële steenlegging plaats voor het nieuwe kerkgebouw van de buitengewone wijkgemeente in wording van de hervormde kerk.

In april werd met de bouw begonnen en het fundament is nu gereed. De wijkgemeente houdt op het ogenblik haar kerkdiensten in de hervormde kapel, een houten noodgebouw aan de Molenpol. De kinderen van de zondagsschool zullen een lied van de eerste-steenlegging zingen.

Wevershuisje te Lunteren wordt weer bewoond

Al is het voorlopig dan maar tijdens de weekends, het “Wevershuisje”

Het Wevershuisje aan het Roskammerbinnenpad.

krijgt weer zijn bewoner. En omdat we het in zekere zin een historisch monument kunnen noemen, zeggen we: gelukkig! Een leegstaande woning is maar niets en - er duiken gewoonlijk elementen op, die er hun vernielzucht op botvieren. Het oude huisje, waar Jan ter Hörne, de laatste Lunterse handwever, tot de eeuwwisseling zijn beroep uitoefende, onder-vond dat ook. Nadat het enige tijd geleden kwam leeg te staan, sneuvel-den ettelijke tientallen glas-in-lood ruitjes.

De Amsterdamse architect ir. J. W. Dinger, eigenaar van het Wevershuisje, heeft op grond van een geleverde contraprestatie toestemming gekregen het als tweede woning te gebruiken en aangezien hij geboren en getogen is in Lunteren, zal hij wel zorgen, dat het schilderachtige gedoe-tje aan het Roskammerbinnenpad, destijds door zijn vader (wijlen notaris R. Dinger) voor afbraak behoed, in goede staat blijft verkeren. Dat is ook voor Lunteren van belang.

De voorgevel is al aardig opgeknapt, doordat de oude, donkere voegen uitgehakt en vervangen zijn door nieuwe, witte voegen. Een bijzonder aardig effect. Ook de hof binnen zijn palmhagen krijgt een beurt en zo ziet de toekomst er voor het Wevershuisje weer rooskleurig uit.

Wijziging openingstijden Museum Lunteren

Vanaf 1 februari 2016 gelden gewijzigde openingstijden voor Museum Lunteren.

Het gehele jaar is het museum geopend van dinsdagmiddag t/m zaterdagmiddag van 13.30-16.30 uur.

De dinsdagochtend in de zomermaanden is vervallen.

Door de verschillende openingstijden in zomer en winter ontstonden er voordien regelmatig misverstanden.

We hopen door de instelling van vaste openingstijden gedurende het hele jaar de onduidelijkheden uit de weg te hebben geruimd.

Verzamelen is leuk!

Wij hebben bij Museum Lunteren een vitrine voor verzamelaars. Mevrouw Borgers-Van Engelenhoven uit Wekerom heeft dankzij haar overleden man deze verzameling bij elkaar gespaard. Een zus van haar echtgenoot nam een paar strijkbouten uit Oostenrijk mee en daar is het allemaal mee begonnen. In oude winkeltjes en op rommelmarkten vonden zij soms de meest roestige en geverfde strijkbouten, die de heer Borgers weer terugbracht in perfecte staat. Dit vergde heel veel tijd. Vandaar dat zij er nu prachtig uitzien. Maar het werden er steeds meer. Op het laatst zelfs 70 stuks. Nu ik alleen ben en ging verhuizen, moest er toch een beslissing genomen worden. Ik hoorde van Museum Lunteren, waar ik ze aan heb geschonken. Een fijne oplossing voor onze verzameling.

Heeft u misschien ook een mooie of unieke verzameling? Laat andere mensen hier ook van meegenieten. Laat wat van u horen e-mailadres: museum@oudlunteren.nl. Wij halen het bij u thuis op!

Concept verslag van de Algemene Leden Vergadering

van de Vereniging Oud Lunteren, gehouden op 1 juni 2015 in Zalen-
centrum Floor te Lunteren.

Aanwezig: zie de presentielijst.

1. Opening

De voorzitter, Jaap van Ravenswaaij, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom.

2. Ingekomen stukken en mededelingen

* De voorzitter feliciteert de leden met de verkoop van het pand van wijlen de heer Noordmans, dat als legaat is toegewezen aan de Vereniging Vrienden van Het Luntersche Buurtbosch en de Vereniging Oud Lunteren. Het bestuur heeft daarmee voldaan aan de opdracht van de algemene ledenvergadering om het pand marktconform te verkopen.

De overdracht zal de komende dagen plaatsvinden.

De voorzitter meldt dat in deze ook dank verschuldigd is aan de vrijwilligers die veel werk hebben gestopt in het pand voor wat betreft schoonmaken, leegruimen, verkoop allerhande spulletjes, opschonen tuin etc. etc.

Ter zake de bestemming van het geld zal het bestuur de algemene ledenvergadering relevante voorstellen ter besluitvorming voorleggen.

* Het jaar 2014 is een enerverend jaar geweest met bijzondere tentoonstellingen en evenementen.

De expositie: “De Schoen van Noodzaak tot Design”, geopend door de voormalige wethouder Evert van Milligen was een boeiende tentoonstelling.

Daarna volgde een expositie over: “Leven in Eenvoud”, een tijdsbeeld van Lunteren rond 1900.

Vervolgens een jubileumexpositie “Lunteren uit de Kunst”, waar 22 Lunterse kunstenaars hun werk hebben tentoongesteld.

De laatste expositie betrof het thema: “Antiek Speelgoed”.

Kortom de expositiecommissie is er weer in geslaagd om spraakmakende en boeiende tentoonstellingen te organiseren, hetgeen ruim 4500 bezoekers heeft opgeleverd.

De voorzitter geeft voorts aan dat onderwerpen altijd welkom zijn en nodigt de leden uit om met voorstellen te komen.

* Hoewel de expositie in 2015 is geopend wil de voorzitter toch graag

onder de aandacht brengen de huidige expositie over “Veteranenkunst, de kunst van het verwerken”. Zeer indrukwekkend en velen hebben de expositie al bezocht.

Voor dit jaar staan er nog twee exposities gepland. Op 19 juni zal de opening plaatsvinden van “De Tas” door topontwerpster Hesther van Eeghen. Er zijn vele topstukken beschikbaar gesteld waarvan 50 exemplaren door het tassenmuseum. Diverse topontwerpers tonen hun creaties.

De tweede helft van september zal een expositie gestart worden met als thema: “Religie in Lunteren”. Wim van Leussen, de schrijver van het boekje over notaris van den Ham en de Nederlands Hervormde Kerk Lunteren, dat voor € 5 verkrijgbaar is in Het Museum, helpt bij het tot stand komen van de expositie. Alle kerken zullen meedoen en krijgen een plek in de expositieruimte. Als er voorwerpen zijn onder de leden die bijdragen aan de expositie, wil het bestuur ze graag in bruikleen aanvaarden.

- * Eind 2014 is in het souterrain van Het Museum samen met de Stichting Het Luntersche Buurtbosch de permanente expositie over “De Goudsberg, middelpunt van Nederland” geopend. Deze expositie vertelt ons aan de hand van verhalen, foto's en voorwerpen over het verleden van Lunteren. De voorzitter noemt het een mooie aanwinst voor Het Museum en nodigt allen uit om een bezoek te brengen aan deze goed opgezette en interactieve tentoonstelling. Bovendien is de expositie de toegangspoort tot De Goudsberg en alle objecten die in het kader van het project “De Goudsberg” gerealiseerd zijn en worden.
- * De Vereniging Oud Lunteren heeft in 2014 een groei doorgemaakt van 750 naar 800 leden. De voorzitter roept de vergadering op om met elkaar zich in te blijven zetten voor de groei naar 1000 leden.
- * Mevrouw Joanne Brouwer is de nieuwe vrijwilliger die zich bezig gaat houden met “Oral History”. Voor het bewaren van de geschiedenis van Lunteren is het van grote waarde dat de kennis en ervaringen, de verhalen en de meegemaakte gebeurtenissen die in de hoofden zit van de oudere Lunteranen, worden verzameld en opgetekend. De bedoeling is dat t.z.t. deze verhalen in een boekje worden uitgegeven.
- * Hoewel in Het Museum al 45 vrijwilligers werkzaam zijn, blijven er altijd taken over die extra kennis en aandacht vragen. Het bijhouden van het depot is nu zo'n taak en Nel Denijs doet dat al sinds de oprichting van Het Museum, maar zij wil toch graag haar kennis en vaardigheden overdragen aan een nieuwe medewerker.
- * Door het vertrek van de secretaris Henk Luchtmeijer en algemeen lid

- Netty Langeveld, ontstaan er twee vacatures in het bestuur. Deze functies zijn nog niet vervuld en de voorzitter doet in deze dan ook een beroep op de vergadering mee te zoeken naar mogelijke kandidaten.
- * De bezuinigingen in de gemeente Ede treffen ook de cultuursector waartoe Het Museum behoort. Het bestuur heeft zich duidelijk gemengd in de discussie met de gemeente Ede hierover in het kader van het project “mEde mogelijk maken”. De gemeenteraad zal zich de komende periode uitspreken over de mate en aard van de bezuinigingen. Overigens worden jaarlijks de maatregelen opnieuw bekeken.
 - * Samenwerking in Ede van de zogenaamde Erfgoed instellingen, heeft geleid tot aanvraag uit de gemeenschappelijke subsidiepot voor digitale tafels. Het bestuur hoopt dat deze tafels in 2015 werkelijk aangeschaft kunnen worden.
 - * Het bestuur heeft de prijs “De Pluim” ingesteld. De Pluim wordt uitgereikt aan personen of instanties die een pand restaureren of in stand houden waarmee het dorpse karakter van Lunteren wordt behouden en de heersende saaie eentonigheid van de nieuwbouwpanden in het dorp wordt doorbroken. In het najaar zal de eerste Pluim worden uitgereikt. De prijs bestaat uit een oorkonde en een beeldje gemaakt door de Lunterse kunstenares Janna van de Kaa.
 - * Samen met De Culturele Kring en De Vereniging Vrienden van het Luntersche Buurtbosch is een experiment aangegaan om interessante lezingen voor een groter publiek te organiseren. Charlotte Peen, archeoloog bij de gemeente Ede, zal de eerstkomende lezing houden over archeologie. Datum en tijd worden nader bekend gemaakt.
 - * Het bestuur is zeer content met de inzet van de drie vrijwilligsters voor het project educatie. Zij zorgen ervoor dat allerlei educatieve en interactieve activiteiten vanuit Het Museum in samenwerking met de scholen en jongeren worden opgezet en uitgevoerd. Dat is een groot succes gebleken en met name moet genoemd worden het organiseren met de scholen van de herdenking van 70 jaar bevrijding (16 april) van Lunteren bij de gedenkbank naast de Oude Kerk.
 - * Applaus wordt gevraagd voor Nel Denijs, die onlangs een Koninklijke Onderscheiding heeft gekregen voor al het werk wat ze gedaan heeft en nog doet als vrijwilliger voor Het Museum. Zonder Nel Denijs geen museum. Zij was de founding mother daar haar kleine museum de voorloper was van de oudheidkamer die later Het Museum van Lunteren is geworden. Nog steeds heeft Nel een belangrijke adviserende rol op met name het terrein van exposities die historisch getint zijn en beheert zij het depot. Het bestuur hoopt nog lang van de adviezen van Nel gebruik

te kunnen maken.

- * Zoals bekend wordt Het Museum uitsluitend gedragen door vrijwilligers. Zonder hen kan het niet bestaan. Het bestuur wil dan ook zijn grote dank uitspreken voor de belangeloze inzet van allen die het die plaats hebben gegeven als “Het mooiste Museum van Lunteren en omgeving”.

3. Concept verslag ALV 21 mei 2014

Verslag wordt vastgesteld en goedgekeurd met dank aan de secretaris.

4. Jaarverslag secretaris

Verslag wordt vastgesteld en goedgekeurd met dank aan de secretaris.

5. Jaarverslag penningmeester

De penningmeester dankt Netty Langeveld en Wim Spelt voor hun inzet bij het tot stand komen van de financiële stukken.

Hij stelt dat de Vereniging Oud Lunteren een goede financiële positie heeft.

Het legaat van de heer Noordmans is daar mede debet aan.

Het bestuur zal zorgvuldig met deze gelden omgaan. Daartoe zal binnen het bestuur bekeken worden hoe de komende 10 jaren te financieren zodat er een balans blijft tussen inkomsten en uitgaven en welke mogelijkheden er vervolgens zijn voor extra activiteiten. Het bestuur zal met voorstellen daartoe bij de algemene ledenvergadering terugkomen die als hoogste orgaan de besluiten moet nemen.

De financiële stukken roepen geen vragen op bij de vergadering.

6. Verslag Kascontrole commissie

Namens de kascontrole commissie verklaart Wim Blankenspoor dat de financiële stukken en bescheiden betrekking hebbende op de periode 1 januari 2014 tot en met 31 december 2014, zijn gecontroleerd en akkoord bevonden. De algemene ledenvergadering van de Vereniging Oud Lunteren, bijeen op 1 juni 2015, verleent het bestuur van de Vereniging Oud Lunteren decharge voor het gevoerde beleid naar aanleiding van de bevindingen en op verzoek van de kascontrolecommissie. De voorzitter bedankt de kascontrole commissie voor haar werkzaamheden.

7. Benoeming leden van de kascontrole commissie voor 2015

De kascontrole commissie 2015 bestaat uit: W. Blankenspoor, J. van Galen en J. Goor.

8. Bestuurszaken

*** Vacatures**

De voorzitter dankt in een persoonlijk woord beide vertrekkende bestuursleden voor hun inzet voor de vereniging en noemt met name de zeer langdurige (13 jaar) en brede inzetbaarheid van Netty Langeveld die daarvoor twee jaar geleden onderscheiden is met de Erespeld Oud Lunteren.

*** Afwikkeling nalatenschap Noordmans**

Zoals gezegd is het pand (Rijksmonument) voor € 495.000 k.k. verkocht en de voorzitter geeft gedetailleerd verslag van het verloop van het proces van de bekendmaking van het gelijkelijk toevallen van de erfenis aan de Verenigingen “Vrienden van Het Luntersche Buurtbosch” en “Oud Lunteren” tot aan de handtekening onder de koopakte die morgen, 2 juni 2015, zal plaatsvinden bij de notaris. Het pand is gekocht door een aan de Noaber Foundation gelieerd bedrijf, dat het geschikt wil maken voor haar expats en de tuin in oude luister wil gaan herstellen en deze tevens toegankelijk maken voor de Lunterse bevolking.

*** Exposities**

Daar is bij de mededelingen al bij stil gestaan.

*** Statutenwijziging**

In verband met de vrijwilligersvergoeding voor aangifte Inkomsten Belasting.

De penningmeester zegt toe dat er een standaard formulier ontworpen wordt waarin de vrijwilligers kunnen aangeven hoeveel uren à € 4,50 (tot een maximum van € 1500,-) besteed zijn aan de Vereniging Oud Lunteren, en die bij de belastingen als gift ingediend kunnen worden.

Deze procedure zal bij Huishoudelijk Reglement worden geregeld en NIET in de statuten.

9. Rondvraag

Er worden enkele informatieve vragen gesteld.

10. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter de vergadering en dankt de leden voor hun inbreng.

Aldus vastgesteld in de Algemene Leden Vergadering van de Vereniging Oud Lunteren op 17 mei 2016.

De voorzitter, **J. van Ravenswaaij**

De secretaris

Jaarverslag van het bestuur over 2015

Algemeen

In het afgelopen jaar 2015 is de villa aan de Edeseweg 30 van de heer J.A. Noordmans verkocht. De opbrengst is gedeeld met de vereniging Vrienden van het Luntersche Buurtbosch. Het bestuur is content met de huidige eigenaar, die het pand weer in de originele staat zal terugbrengen en de bedoeling is een voor het publiek toegankelijke tuin te creëren. De opbrengst van de villa is door het bestuur geormerkt voor de bouw van een nieuwe vleugel van het museum.

Op 16 april wordt ter gelegenheid van het 70-jarig bevrijdingsfeest de bevrijding gevierd. Bij de Bevrijdingsbank naast de Grote Kerk komen onder auspiciën van de dames van de Educatie-commissie alle groepen van zeven basisscholen bij elkaar in bijzijn van onder andere burgemeester Van der Knaap en genodigden. In het museum was onder leiding van vrijwilliger Jan Boekenoogen een expositie samengesteld van door Lunteranen in bruikleen gegeven materiaal. Veel leerlingen van de Lunterse basisscholen hebben ons museum bezocht.

Ledenadministratie

In 2015 tellen wij ruim 807 leden. Wederom een toename van 27 leden ten opzichte van 2014. Ook weer een gestadige stijging van het aantal email-adressen. Dit bevordert niet alleen een snellere communicatie maar is ook een forse porto-kostenbesparing.

Bestuur

Het bestuur heeft in 2015 zes keer vergaderd. Wederom willen wij onze waardering uitspreken voor de werkzaamheden van het administratiekantoor van Wim Spelt ten behoeve van de financiële administratie van onze Vereniging. Tijdens de ledenvergadering 2015 zijn twee bestuursleden afgetreden t.w. Henk Luchtmeijer en Netty Langeveld. Deze vacatures zijn in 2015 niet vervuld.

Zowel de expositie- als de educatiecommissie hebben veel vergaderd, waarbij mooie resultaten zijn geboekt in de vorm van vier prachtige thema-exposities en een hoog bezoekersaantal van leerlingen van alle zeven basisscholen.

De beslissing is genomen om digitale tafels aan te schaffen, bekostigd door de gemeente.

De uitkomst van het proces “mEdemaken” heeft o.a. geresulteerd in de vernieuwing van de cultuurnota, waarin ook de musea in Ede worden

meegenomen. Het doel is te komen tot een alles omvattende nota. In een nadere uitwerking zal ook de subsidiëring van musea worden geregeld. Als Vereniging zijn we betrokken bij de totstandkoming.

Bezoekersaantal over 2015 is 5750, dus er is een record gebroken!

Exposities

In 2015 waren er in het Museum naast de permanente exposities, vier thema-exposities te bewonderen, t.w. Oh Kom er eens kijken - speelgoed, De missie ‘Kunst van het verwerken’ met Veteranen Kunst, Ode aan de Tas, met medewerking van Tassenmuseum Amsterdam, mondiale topontwerpers, en privécollectie van Reinier Lotterman, waarbij het museum een inloopmiddag heeft georganiseerd met een lezing door twee tassenontwerpers. En als uniek sluitstuk de expositie ‘Religie in Lunteren’ met een door 450 genodigden bezochte opening in de Grote Kerk te Lunteren. Aan deze expositie deden zeven kerken mee!

Op 13 februari wordt de permanente expositie ‘Welkom op de Goudsberg’ geopend door wethouder Willemien Vreugdenhil met de opmerkelijke woorden dat Lunteren het begrip Burgerparticipatie heeft uitgevonden. Ab Welgraven geeft een historisch overzicht en museum Lunteren is een prachtige expositie in het souterrain rijker.

Dankzij onze 47 vrijwilligers zijn wij in staat geweest om onze exposities naar een hoger niveau te tillen en daarmee ons bezoekersaantal te verhogen.

De vrijwilligers

Het museum heeft geen betalende medewerkers in dienst maar wel circa 47 vrijwilligers, die allen hun taak hebben in het Museum. Ieder jaar wordt er door de vrijwilligers heel veel werk verzet en altijd komen er extra activiteiten om de hoek kijken. Het bestuur is erg trots op het vrijwilligersbestand want met elkaar dragen ze het Museum. In dat kader past een jaarlijks uitje. Dit jaar werd er een bezoek gebracht aan het Oude Ambachten & Speelgoedmuseum in Terschuur, waar we werden ontvangen met koffie/thee en gebak. De dag werd afgesloten in wokrestaurant Eastern Plaza in Elst (Utr.).

En ook dit jaar een nieuwjaarsreceptie, waarbij voorzitter Jaap van Ravenswaaij de evenementen van het afgelopen jaar de revue liet passeren en de vrijwilligers informeert over de plannen voor het nieuwe jaar.

Tot slot

Het bestuur kijkt met trots terug op een goed jaar met vier prachtige wisselexposities, het gereedkomen van een unieke permanente expositieruimte ‘Welkom op de Goudsberg’ in het souterrain en op de bovenverdieping een expositieruimte met de thema’s NSB/Oorlog en Hessenwegen, hetgeen heeft geresulteerd in een record aantal bezoekers van 5750.

Het bestuur stelt vast dat het Museum zonder de enorme inzet van de vrijwilligers ondenkbaar is en dat zij de kern zijn om de woorden te gebruiken van de voorzitter: “Het mooiste Museum van Lunteren en omgeving”.

Het Bestuur

De permanente expositie “Welkom op de Goudsberg” in het souterrain.

<u>Balans per</u>	<u>31 december 2014</u>	<u>31 december 2015</u>
<u>Activa</u>		
<u>Vaste Activa</u>		
Materiële vaste activa		
Terreinen en gronden	6.865	6.865
Gebouwen	502.750	491.000
Inventaris		
Kantoor	7.145	6.015
Museum	16.267	16.742
<u>VLottende activa</u>		
Museumgoederen	8.891	8.891
Winkelvoorraad	7.870	15.920
Vorderingen		
Te ontvangen contributies/debiteuren	268	539
Omzetbelasting	1.658	757
Liquide middelen		
Rabobank rek.courant	9.563	7.309
Rabobank Spaarrekening	142.135	393.600
Kasgeld	145	174
Totaal Activa	703.557	947.812

<u>Balans per</u>	<u>31 december 2014</u>	<u>31 december 2015</u>
<u>Passiva</u>		
Eigen Vermogen		
Kapitaal	230.751	224.796
Bestemmingsreserves		
Goudsbergproject	13.331	-
Pand Dorpsstraat 53	316.397	576.622
Groot onderhoud	10.321	15.821
Langlopende schulden		
Lening Verpleegfonds	63.000	63.000
Hypotheek Rabobank	61.014	57.018
Kortlopende schulden		
Vooruit ontvangen subsidie	5.448	5.469
Crediteuren/te betalen kosten	3.295	2.042
Tussenrekeningen	-	3.044
Totaal Passiva	703.557	947.812

	Realisatie 2015	Begroting 2015	Begroting 2016
Winst-en Verliesrekening			
<u>Opbrengsten</u>			
Contributies leden	8.614	8.500	8.700
Donaties leden	475	-	500
Verkopen winkel	4.420	1.500	4.500
Giften museumbezoek	713	500	1.000
Entree museum	2.005	2.600	2.000
Excursiebijdragen	-	-	-
Sponsoring	287	450	1.000
Legaten	260.224	-	-
Subsidies	34.316	32.530	32.700
Mutatie winkelvoorraad	8.050	-	-
Ontvangen rente	2.465	500	2.400
Totale opbrengsten	321.569	46.580	52.800
<u>Exploitatiekosten</u>			
Kantoorkosten	1.139	1.250	1.450
Bestuur en org.kosten	2.156	2.050	1.900
Contributie/abonnementen	1.662	1.000	1.700
Representatiekosten	249	500	-
Excursiekosten	-	-	-
Assurantiën	5.078	2.500	5.100
Afschrijvingskosten gebouwen	11.750	4.000	12.000
Afschrijvingskosten museuminventaris	4.655	1.700	3.200
Afschrijvingskosten kantoorinventaris	1.730	1.700	3.200
Inkoop winkel	5.195	1.200	4.000
Drukwerk	275	100	300
Kantoorbenodigdheden	607	300	700
Rentekosten hypotheek	2.240	2.500	2.100
Rentekosten lening	1.890	1.890	1.890
Huisvestingskosten/onderhoud	1.609	2.000	2.700
Energiekosten	3.642	4.200	4.000
Onderhoud panden incl.reservering	6.340	3.500	5.500
Onderhoud inventarissen	568	3.000	1.600
Belastingen	2.524	600	2.600
Bankkosten	381	350	400
Kosten exposities	9.518	7.500	8.300
Porti/telefoon/website	617	2.000	1.550
Kantinekosten	993	750	1.000
Kosten vrijwilligers	2.484	2.500	2.500
Reservering legaat pand	260.224	-	-
Voorziening Goudsbergproject	-	-	-
Totale kosten	327.524	47.090	67.690
Netto resultaat	5.955-	510-	14.890-

Komende en lopende exposities.

- 29 januari tot en met 30 april 2016

'Noordpoolkunst Inuit Art 'Mythen in IJs'. Deze expositie in samenwerking met o.a. galerie Canuit, toont de kunst van de Inuit (voormalig Eskimo's) door prachtige sculpturen en grafisch werk.

- 10 mei t/m 18 juni

'Iconen van Oud naar Nieuw' van Henk Roersma

- 1 juli t/m 1 oktober

'Sporen in het land' Grafheuvelds

- 14 oktober 2016 t/m 28 januari 2017

'Lunterse schilderkunst van weleer'

Inuitkunst in Lunteren

Mijn vrouw en ik bezoeken graag kleine musea. Ondanks dat we beiden gepensioneerd zijn is afstand toch wel een punt van overweging; hoe dichterbij hoe makkelijker. Dicht in onze buurt werd de spoeling toch wel dun, dus begon ik op internet rond te struinen. Wat zie ik, Lunteren? Dat dorp ken ik heel goed, het is nog iets kleiner dan mijn eigen woonplaats, en hier is alleen maar een oudheidkamer. Toch heeft Lunteren een volwaardig museum, middenin het dorp. Kijk, daar gaan we dan even heen. We werden hartelijk verwelkomd. Meteen kregen we te horen dat de vrijdag erna een speciale expositie zou worden geopend, getiteld “Mythen in ijs”. De expositie “Inuit kunst” was op een paar details na klaar. Wij mochten zo’n beetje als eersten kijken. Per slot waren we er nu toch.

Ik nam me meteen voor om de opening twee dagen later te gaan bezoeken. Dat bleek een openbaring. Men heeft daar in Lunteren een partycentrum recht tegenover het museum, dus de opening kon daar plaatsvinden. Om een uur of vier liep ik binnen en werd direct voorzien van koffie. Ik viel meteen al in de prijzen, want ik kwam toevallig juist naast Karel Stevens te zitten, de man die de expositie had ingericht, grotendeels met zijn eigen collectie. De middag werd geopend door de voorzitter van de vereniging, de heer Van Ravenswaaij, die de gelegenheid te baat nam om eenieder die zich met de opzet en inrichting van de expositie had bezig-

gehouden te introduceren en te bedanken. Hij vertelde ook dat de vereniging ruim 800 leden telt en vijfenveertig vrijwilligers heeft. Dat is voor een dorp met 12000 inwoners bijna niet voor te stellen, maar waar niettemin.

Daarna hield Peter Kuipers Munneke, de meteoroloog die wij allemaal kennen als weerman bij NPO1 een verhaal over de Noordpool en de gebieden daar vlakbij, het leefgebied van de Inuit. Hij is namelijk naast zijn werk ook nog glacioloog en poolonderzoeker. Daarna kwam er een lezing van Dr. Cunera Buijs, cultureel antropoloog en conservator van het Museum voor Volkenkunde in Leiden. De verhalen van beiden waren het beluisteren meer dan waard. De kunstwerken die voor de expositie zijn ingebracht komen, zoals gezegd, voornamelijk uit de collectie van Karel Stevens, maar deels ook uit Leiden. Het niveau? Daar kan ik heel beknopt over zijn: tik op uw computer in "Inuit art" en u ziet zaken van dezelfde hoge kwaliteit.

Na de opening staken we de straat over om met een glas wijn in de hand de expositie te gaan bekijken. Het was voor mij de tweede keer, maar ik kan me zomaar voorstellen dat ik in de komende weken nog eens ga kijken. Mij vielen daarbij een paar zaken op, in positieve zin. Ten eerste het publiek, al maakte het tijdstip, op een vrijdagmiddag om 16.30 uur dat wel voorspelbaar. De zaal in het partycentrum zat vol met meer dan honderd grijze hoofden.

Het andere punt is de hoge mate van professionaliteit. We zijn gewend aan het enthousiasme en de enorme betrokkenheid en kennis van mensen die een klein museum op de been helpen houden. Dat er dan hier en daar iets niet helemaal klopt neem je gewoon voor kennisgeving aan; het stoort niet, het is zonder meer aanvaardbaar en begrijpelijk. Waar gehakt wordt vallen spaanders. In Lunteren heeft men het wat dat betreft toch echt heel

goed voor elkaar, getuige de opening. De introductie door de voorzitter, de sprekers, de ontvangst, de gasten, alles was zoals men kan hopen. Chapeau! Overigens dunkt mij dat je de vraag hoe deze vereniging een expositie van dit niveau weet binnen te halen, kunt beantwoorden met een aforisme: de wereld hangt niet aan elkaar van kennis, maar van kennissen. Althans, ik heb het stellige vermoeden dat het zo is gegaan en daar is niets op tegen.

Kortom, gaan kijken, mensen! Ik houd me niet op met denigrerende gedachten, maar de combinatie Lunteren met Inuit kunst had ik in beginsel niet meteen op mijn netvlies staan. Onterecht, naar nu blijkt. Ze kunnen het, daar in Lunteren.

Laurens Verwoerd

Uitnodiging!

Agenda voor de Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Oud Lunteren die gehouden zal worden op dinsdag 17 mei 2016 om 19.30 uur in zaal Floor

- 1. Opening**
- 2. Ingekomen stukken en mededelingen**
- 3. Notulen van de Algemene Ledenvergadering van 1 juni 2015**
- 4. Jaarverslag van het bestuur**
- 5. Jaarverslag penningmeester**
- 6. Verslag kascontrolecommissie**
- 7. Benoeming leden van de kascontrolecommissie 2016.**
- 8. Bestuurszaken**
 - a. Voorstel benoemen secretaris
 - b. Vacature algemeen lid

- c. Aftredend dhr. van Ravenswaaij, herkiesbaar
- d. Afwikkeling nalatenschap Noordmans
- e. Exposities 2015/2016

9. Rondvraag

10. Sluiting

Kandidaten voor bovengenoemde bestuursfuncties kunnen zich voor 7 mei aanmelden bij de voorzitter.

Pauze

Na de pauze volgt er een powerpoint-presentatie door mevr. Drs. Lisette Pelsers, directeur van het Kröller-Müller Museum. Het thema is “Verleden, heden, toekomst van het museum”.

Wie is mevrouw Lisette Pelsers?

Kort CV Lisette Pelsers

Lisette Pelsers is sinds vier jaar directeur van het Kröller-Müller Museum. Sinds haar aantreden heeft zij gezorgd voor groeiende bezoekersaantallen dankzij tentoonstellingen als *Seurat, Meester van het Pointillisme* en *Barbara Hepworth: Sculpture for a Modern World*. Belangrijke aankopen van haar hand zijn *Paravento con linea di velocità* en *Forme rumore di motocicletta* van Giacomo Balla en *Opposites of White* van Roni Horn. Ook heeft zij het Helene Kröller-Müller Fonds in het leven geroepen, ter ondersteuning van bijzondere restauraties, grote tentoonstellingen, (kunst)historisch onderzoek, publicaties en educatieve projecten van het museum. Hiervoor was Lisette Pelsers directeur van Rijksmuseum Twenthe. Zij is lid van verschillende adviescommissies en besturen, zoals de Adviescommissie Beeldende Kunst van het Prins Bernhard Cultuurfonds en van de Ethische Codecommissie voor Musea, beide in Amsterdam.

**“BOUWEN, VERBOUWEN EN HET
VERZORGEN VAN ONDERHOUD IS ONS VAK”**

Kauwenhoven 23, 6741 PW Lunteren | 0318 - 461 221 | info@bouwbedrijfswolswinkel.nl | www.bouwbedrijfswolswinkel.nl

@@

Vereniging Oud-Lunteren gaat met zijn tijd mee!

Heeft u uw e-mailadres nog niet opgegeven en wilt u van onze vereniging digitale nieuwsberichten ontvangen?

Stuur dan een mail naar museum@oudlunteren.nl
Wij slaan uw email-adres op in een speciale groep “Leden”.
Dan kunnen we u nieuws, zoals uitnodigen voor exposities, toesturen.
Omdat ons blad “Bij de Amse Pomp” maar eens per halfjaar uitkomt en er tussentijds ook wel eens iets te melden is, kunnen we u dat toezenden, zonder dat er veel kosten gemaakt hoeven te worden om een papieren bericht te sturen.
Wij zien uw mail met belangstelling tegemoet!

@@

Vliem

schildersbedrijf

SINDS 1919

**Al meer dan 95 jaar
verfraaien en beschermen we
uw woning of bedrijfspand**

**kleuradvies
schilderwerk
kwaliteit
glas & beglazing
behang & wandafwerking
planmatig onderhoud
houtrotherstel**

Kruisbeekweg 22 - 6741 NG Lunteren
Tel. 0318-482287 www.schildersbedrijfqliem.nl